

ALBINA

REVISTA POPULARA

Apare în fiecare Duminică

COMITETUL DE REDACȚIE:

ION KALINDERU

P. Gârboviceanu	P. Dulfu
G. Coșbuc	V. S. Moga
G-I P. V. Năsturel	N. Nicolaescu
Gh. Adamescu	Gr. Teodossiu
I. Otescu	C. C. P.-Tașcă.

ALBINA

Revistă Enciclopedică Populară

Abonamentul în țară pe an lei 5 | Abonament în străinătate pe an lei 8
 " " " pe 6 luni " 3 | Un număr 15 bani.

Pentru anunțuri 1 leu linia. Mica publicitate, 5 bani cuvântul.
 Manuscrisurile nepublicate se ard.

SUMARUL:

Literatură: *M. Sadoveanu*, Privești Dobrogene. I. Sarichioi.

Partea științifică: *Dr. Lux*, Viitorul pământului. (Cu 4 ilustrațiuni: Cum este Pământul.—Harta ridicăturilor și a vulcanilor.—Harta ți-nuturilor vulcanice.—Cum va fi Europa).

Religie: *Preot S. N. Morozov*, Predică la Duminica Floriilor.

Medicină-Higienă: Câteva primejdii sociale, conferința d-ru^lui *H. Botescu* (urmare).

Economie rurală: Cum se lucrează pe Domeniul Coroanei.

Viața rurală: *D. Ionescu-Morel*, Pe ce căi să ne îndreptăm feciorii, sfaturi pentru luminarea multora. O lămurire. Depart de casă. (Cu o ilustrație)

Anecdote: La tribunal.

Cronica: *Cum s'a serbat semicentenarul Unirii în diferite orașe ale țării*: Constanța. Tulcea. Cernavoda. Sulina.

Corpurile legiuitoare: Sedințele dela 9-14 Martie.

Aniversarea proclamării Regatului.—Inspecțiile A. S. R. Principe^lui Ferdinand.—Boala Doamnei Elena.—Societatea „Progresul Silvic”.—Serbarea liceului „Lazăr”.—Inundațiile din țară.—Evenimentele din Serbia și conflictul cu Austria. (Cu 2 ilustrațiuni: Principele George.—Palatul Scupcinei).

Bibliografie: Cărți primite la Redacție.

Pașina copiilor: Ghicitoare (cu ilustrație).

Suplement: Buletinul activității sociale a preoților și învățătorilor No. 38 dela 22 Martie.

Priveliști dobrogene.

I.

Sarichioi.

în puterea căldurii. Cum eșim în peisagiul cenușiu — lăsând în urmă morile de vânt ale Tulcei, ne îsbește ca un val dogoarea soarelui și pornesc învăluirile pulberii. Câmpii semănate, sticliri de ape, sate în depărtări, toate se văd ca într'o bură. Și trăsura grea merge încet, în trapul leneș al cailor, și sunetul clopotelor are ceva trist, ca 'n trecere prin niște singurătăți.

Mergem așa multă vreme, suind și coborând, prin locuri fără frumusețe. Ne oprim în sat la Agighiol, și vizităm și școala. Învățătorul e un normalist tânăr, care trăește singuratic acolo, în chilioara lui. Învăță pe copiii Românilor și ai Bulgarilor. Satul se întinde cât vedem cu ochii, cu verdeață puțină, cu plantații sărace de salcâmi; din când în când răsună în depărtări glasuri care chiamă; din când în când vedem prin gospodării mișcarea muncii.

Vorbind eu învățătorul, aflu că oamenii — și Bulgarii și Românii — își trimit bucuros copiii la școală, și se interesează de învățătura lor.

«Bulgarii mai ales, zice învățătorul, sunt vrednici. Foarte muncitori. Nu conțenesc nici zi, nici noapte. Dar de trăit — adaogă el la altă întrebare a mea — de trăit trăesc tare prost, în case strimțe și urite, precum se vede... Mănâncă prost, alătura de vitele de muncă...»

Vedem în adevăr gospodării pline, cu vite, cu pâne strânsă, și ușor putem deosebî casa Românului. Deosebim ușor și pe oameni. Bulgarii privesc întunecos înaintea-le, cu ochii mici sub sprâcene stufoase, cu obrazurile arse, umplute de blana bărbilor. Sunt voinici și scunzi; au ceva pietros în toată înfățișarea lor. . . Nu se opresc, nu stau de vorbă, se duc în treaba lor, cu căciula pe ochi, în straele lor mohorîte.

Pornim mai departe printre ogoare de pâne albă. Vedem vite la pășune, auzim sunetul coasei în nutreț semănat. Dar peisagiul e trist. Marginile drumului pustii, fără un pic de iarbă. Nicăeri nu răsare un șipot sau o fântână cu cumpănă. Nu vezi nici copacii, nici fânețele cu flori strălucitoare, nici undularea culmilor, și ceața zorilor, nimic din toată armonia unei bucăți de țară de dincoace. Umblăm prin țară tristă, — numai sticlirile apelor aduc ceva nou și viu din când în când priveliștilor mohorîte.

Trecem prin alt sat, prin Sabangia. La margine, o magherniță risipită, mâncată de ploii, pare pustie : aflăm că acolo e școala. Și prin sat, pustiu, nu se arată la porți o față de copil, ori un obraz zâmbitor de fată-mare. După gardurile mari, abia zărim umbre încovoiate, mohorîte. . .

Târziu, pe'nserate, intrăm între viile întinse dela Sarichioi. Intrăm în sat lipovenesc. Femeile se întorc dela lucru, cu fuste și broboade în colorii țipătoare; copiii, după ele, lepăesc mărunt cu picioarele desculțe, și umblă numai în cămășuici roșii, încinși la mijloc c'o fringhiuță de lână colorată. Vii după vii se urmează; câte-un paznic gârbov, cu barbă mare, se îndreaptă spre o colibă de pază, ridicată sus, pe turci strâmbe.

Sat mare, întins și bogat. Departe, spre răsărit, spre Mare, se întinde strălucitor cu cele din urmă lumini ale asfințitului, lacul Razelm. Satul își înclină spre apă acoperișurile nenumărate de stuh.

Cel întâiu lucru vrednic de luare-aminte îl vedem chiar la margine. Vedem o mulțime de case fără uși, fără ferestre, pornite spre risipire. O parte din Lipovenii satului au fugit, s'au dus, și nimenea nu le-a luat locul: par'că au lăsat blestem pe urma lor.

Primarele dela Sarichioi, un om voinic, cu fața înflorită, trimis de stăpânire să civilizeze populațiile sălbatice de pe-aici, îmi lămurește bucuros ce-i cu casele pustii.

«In casele acestea, zice el, locuiau tot Lipoveni. Când am venit noi, cu recensământul, cu registrele stării civile și cu vaccinatul, s'au înspăimântat foarte, s'au burzuluiit toți de pe-aici. . . Bătrânii se uitau speriați și ziceau că se apropie sfârșitul lumii. . . Ș'atuncea o parte din locuitori s'au ridicat, cu câțel, cu purcel, și-au pribegit. . . S'au dus nu se știe unde. . . Poate s'au dus pe Dunărea veche. . . Acolo nu-i mai știe nimeni, nici primarele, nici subprefectul. . . trăesc ca săl-

baticii... Poate s'au dus înapoi în Rusia, ori în Siberia unde s'aude că le dă pământuri cât or vedeă cu ochii... Iar casele până 'n ziua de azi au rămas pustii...»

Umblăm o vreme, vorbind, pe ulițele largi și curate ale satului. Vizităm pe dinafară (pe dinăuntru nu-i voe), una din biserici, mare cât o catedrală de oraș, vopsită în toate colorile curcubeului, dar mai ales înecată de albastru; trecem pe lângă gospodării mari, închise ca niște cetățui. Numai crâșmele stau deschise la uliți, primăria și școala... Lipovenii bărboși trec spre case, unii se îndreaptă spre crâșmă. Nu vedem decât temeii cu obrazurile îmbătrânite. Toată munca pământului și-a gospodăriei de dânsule e făcută; bărbații cu luntrile, umblă la pescuit, până la Dunăre și până la Mare. Iar în vremea cât pescuitul e închis se duc dincolo, peste Dunăre, și lucrează la pământ pe la «ciocoi», cum zic ei.

Școala e clădire mare, cuprinzătoare. Invățătorul e om vechiu în partea locului. Vorbește blajin; pare un om care-și face în silă slujba. Soția lui e încă tânără; e Greacă și vorbind mult, ne spune că are rude bune în oraș la Tulcea și la Galați. Vorbește stricat și peltic românește. Ea conduce școala froebeliană a satului: învață românește pe puii de Lipoveni...

După multă târăgăneală și vorbă, eșim iar în sat, și intrăm la ajutorul de primar: un gospodar cuprins, vesel și bun în înfățișarea lui, c'o barbă mare căruntă, cu obișnuita cămașe roșie și cu obișnuitele cizme uriașe. Jupân Chiprian face toată cinstea primarului și oaspeților, întinde mâinile, se ploconește, ne așează pe scaune. În odaie e miros de aer închis. Toată zestrea și averea gospodăriei stă clădită pe paturi. Arde candelă spre răsărit, rumenind un șir nesfârșit de icoane grosolane, eșite din teascurile muscălești.

«Babă», băeți, fete, nu se văd. Stau grămădiți undevă, într'o odăiță întunecoasă. Nu s'aude glasul lor, nu li se lămurește ființa. Numai stăpânul, jupân Chiprian, cu zâmbetul lui silit răspunde cu cuvioșie la toate întrebările. Iși plimbă ochii spălăciți dintr'un ungher al casei în altul, și-și resfiră din când în când cu degetele barba-i mare.

«Noi n'avem popă, zice el cu glasul ușor răgușit, grăind stricat limba noastră. *La noi nu este popă... Noi bezpopouți*. . . Noi avem biserică, noi ne ducem și ne rugăm la Dumnezeu. . . *Ce trebuie la noi popă?* . . .» Și ne privește zâmbind, ca și cum ne-ar fi dat cea mai zdrobitoare dovadă că Lipovenii n'au nevoie de popă...

«Dar sunt în sat și de cei cari au popi... zice primarele.

— Da, zice gospodarul Chiprian, sunt; dar la noi nu este popă... Noi suntem bezpopouți...»

Și iar ne privește c'un zâmbet învingător.

Apoi ne cinstește cu zahăr și cu apă, în cănițe nouă, pe

care știu că nu le întrebuițează decât pentru păgâni ca noi. Și cu privirea-i blândă, iar ne privește și ne istorisește cum e cu dânșii: că ei n'au nevoie de popă!

«La noi, zice el, slujba la Dumnezeu ca și la voi... Dar la noi se face ca în mănăstirile vechi, cum eră odată legea *hristianilor*... La noi cum eră de mult... Noi facem după cărțile vechi...»

Și iar ne zâmbește învingător.

Aduc după asta la cunoștința lui Chiprian mirarea mea cu pribegirea Lipovenilor dela marginea satului.

«Aho! oho! grăește Chiprian și face în jos cu capul... Da! da! s'au dus... Ei au luat tot ce-aveau și s'au dus...»

— De ce s'au dus?..»

Ajutorul-de-primar pare a nu ști.

«S'au dus din pricina vaccinatului și a registrelor stării civile! amintește primarele...»

— Așa! așa! grăește Chiprian, dând din cap. Așa: *stare civilă*... *vaccinat*...

— Dumneata trebuie să știi ce-s acestea, căci ești ajutor de primar...»

— Știi, știi, cum nu? *Stare civilă, vaccinat!*.. cum nu? *știi!*..»

— Ei, și ce are a face acestea? întreb. Și dumneata le cunoști... Vaccinatul este bun pentru boala vărsatului, stare civilă, ca să se știe de cei născuți, și de morți...»

Obrazul lui Chiprian se întunecă ușor. Dă el din cap în semn de aprobare, — dar se vede că are îndoială. Rostește în sfârșit:

«Așa *voit* stăpânire, așa trebuie să facem... — Da, ei, adăogă el, cu pătrundere, ei s'au dus!.. La noi, în cărți vechi, scrie așa: că are să fie *u vreme* când vine Antihrist pe pământ, între oameni... Și el vine cu *catastih* mare și cu *peceți*... Ș'atuncea venit la noi stăpânire, cu *catastih* și cu *peceți*... Antihrist scrie la *catastih* și înseamnă cu *peceți* pe mână la oameni și pe urmă i duce la fad...»

Zâmbea cu stăpânire. La urma urmei, și pentru el adevărul acesta eră.

«Pe urmă au văzut ei că nu-i adevărat... îmi spune cu încredințare primarele.

Da! da! întărește Chiprian. Cei cari au rămas făcut rugăciuni la Dumnezeu... Cetit din cărți vechi... Pe urmă dacă cetit din cărți vechi primejdia nu mai este!..»

Trecem după asta cu vorba la vii, la meșteșugul pescuitului, și Chiprian, cu zâmbetul lui ne spune de toate. Ca să facă după aceia un gust primarelui aduce dela crâșma de-a-proape ș'o oală cu vin. Cinsteste el, cinsteste primarele, cinstim și noi. Dar vedem noi bine că Chiprian se ferește să se atingă de paharele noastre, și paharul lui îl aduce din

altă odaie. Și înainte de a bea, își face cu mare cucernicie cruce spre icoanele lui.

La urmă, la o întrebare a primarului, deodată gospodarul prinde a lămuri o întâmplare :

«Așa! zice el. Bine, făcut băiatul meu trei clase la școală... Acù *avut* la el paisprezece ani... Acù ce face el? Bătrânii, tata meu și maica, au avere; am și eu destulă avere... Ce să facem? S'o dăm lui Petrușca... Dar pentru asta trebuie făcut gospodar la el... Bine, hai să facem gospodar... Este fată? este. Hai, Petrușca, însurăm pe tine! El nu vrea: vai! vai! nu trebuie la el însurătoare... El băiat tânăr, el paște porcei, și prinde cu undița peștișor la baltă!... Ba trebuie, Petrușca, să te 'nsori!... El nu vrea... Ce să fac eu, Petrușca, cu avere?... Și hătrânii au avere și vreau să-ți dea ție!... Atunci am luat pe el și bătut bine, cu biciu, și după aceea dus la biserică și însurat cu fata... Fata bună, gospodină, douăzeci de ani, mai mult încă, are... El nu vrea, — eu l-am însurat pe el!...»

Chiprian iar ne zâmbea învingător...

Când am eșit într'un târziu, satul eră cufundat în întineric adânc. Am coborît spre lac întâiu. Apa aveă sticliri furișate și veneă la mal cu plescăiri de valuri marine. Pe întinderi, în negura nopții, chemau paseri de apă cu glasuri întristate...

În sat, întorcându-ne, găseam tăcere desăvârșită în jurul nostru. Nici câni nu lătrau. Numai un glas răgușit, depărtat, glasul unui paznic, se urcă ca un vaet în văzduh... Iar în mijlocul satului, la crâșmă, eră încă lumină, și Lipovenii beți abia mormăiau cumpănindu-se, ridicând paharele în lumina lămpii...

Mihail Sadoveanu.

La tribunal.

Președintele. — Din ce țară ești?

Inculpatul. — N'am putut să aflu până acum.

Președintele. — Ce vrei să spui?

Inculpatul. — Tata eră englez, mama eră franceză și eu m'am născut pe o corabie americană sub bandiera turcească, în apele grecești. Poate că d-ta o să poți să mi spui acum din ce națiune fac parte.

Viitorul Pământului.

Preotul Th. Moreux publică în „L'illustration“ un articol cu acest nume. Să vedem ce spune.

Mai întâiu arată cât de mare groază bagă în oameni cutremurele de pământ, cari ne dovedesc că însuși Pământul, pe care ne-am deprins a-l socoti ca neclintit și statornic față de vânt și de apă, se zguduie, face valuri, se deschide și ne înghite pe noi și orașele noastre cele atât de bogate, de mărețe și de frumoase.

Mai întâiu se întreabă despre trecutul Pământului. Astronomia îi răspunde că, multe milioane de ani în urmă, Pământul eră ca un Soare, fierbinte și luminos, — cum e acuma Soarele nostru, — luminând și încălzind Luna, care pe atunci eră tânără, aveă apă, aer și ființi viețuitoare pe ea, cum le are acumă Pământul.

Pământul, încunjurat fiind de întinderea cerului, în care e frig aproape de 273 de grade sub zero, adică sub gradul la care îngheață apa, s'a recit și s'a învălit c'o pătură de nori, cum e astăzi planeta Joie. Pământul s'a învălit c'o coajă vârtosă, pe care a căzut apa și-a făcut cele d'întăiu mări sau oceane. În lăuntru, Pământul, zice părintele Moreux, a remas topit sau chiar gazos, adică în formă de aburi. Noi nu putem primi această părere, căci sunt o mulțime de pricini de a crede că Pământul e cu desăvârșire vârtos pân la miez, ba chiar că învârtoșarea sau solidificarea lui a început dela mijloc. E adevărat că sunt în coaja sau sub coaja Pământului părți topite, ca niște oceane, dar acestea abia vin ca niște punji de materie topită.

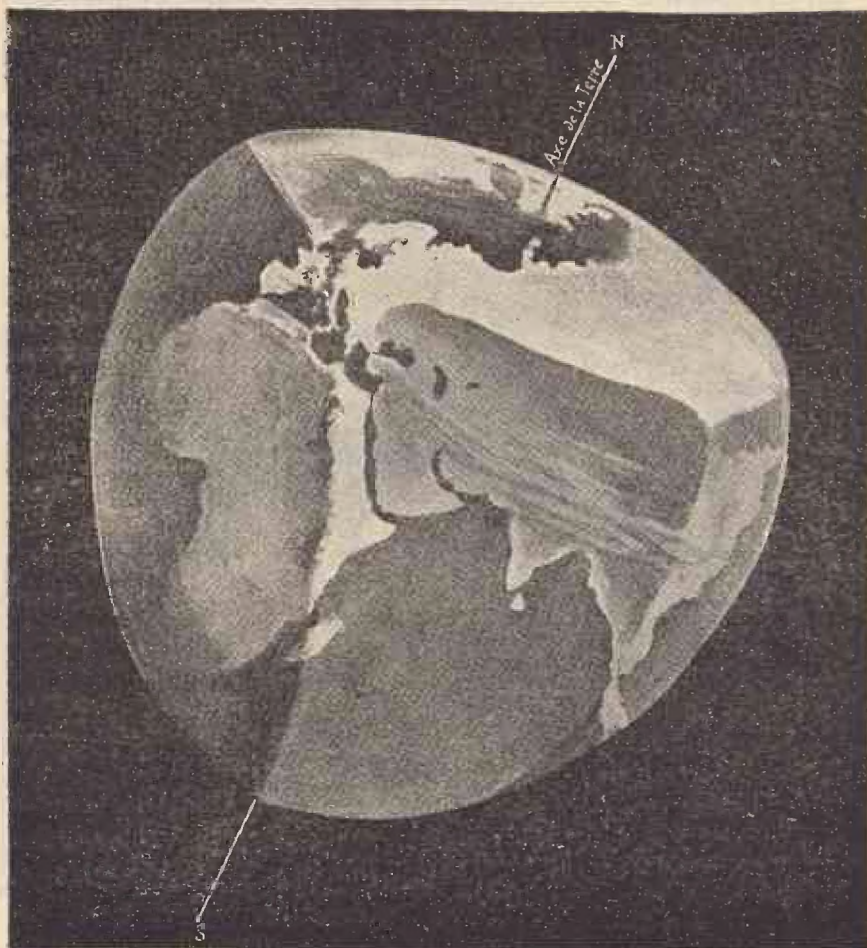
Dar, altă dată o să arătăm pentru ce suntem de această părere. Acuma să urmărim mai departe pe scriitorul nostru.

Lowthian Green, acum vre-o patru-zeci de ani, și a dat cu părerea că ridicăturile și prăbușiturile de pe Pământ s'au făcut, nu întâmplător, ci după oareșicare lege.

În Franția, un geolog vestit, răposatul Lapparent, a primit părerea lui Green. Moreux și colonelul Ligondès au lucrat spre a lămurii lucrul.

Iată ce spune Moreux :

Pământul e rotund ca o boambă, umflată la equator, adică pe linia care am închipui-o trasă la deopotrivă depărtare dela cei doi poli. Dar Pământul și-a făcut coajă, pe când eră topit și deci mai mare. Cu cât s'a recit mai mult, cu atâta coaja i-a

CUM ESTE PĂMÂNTUL

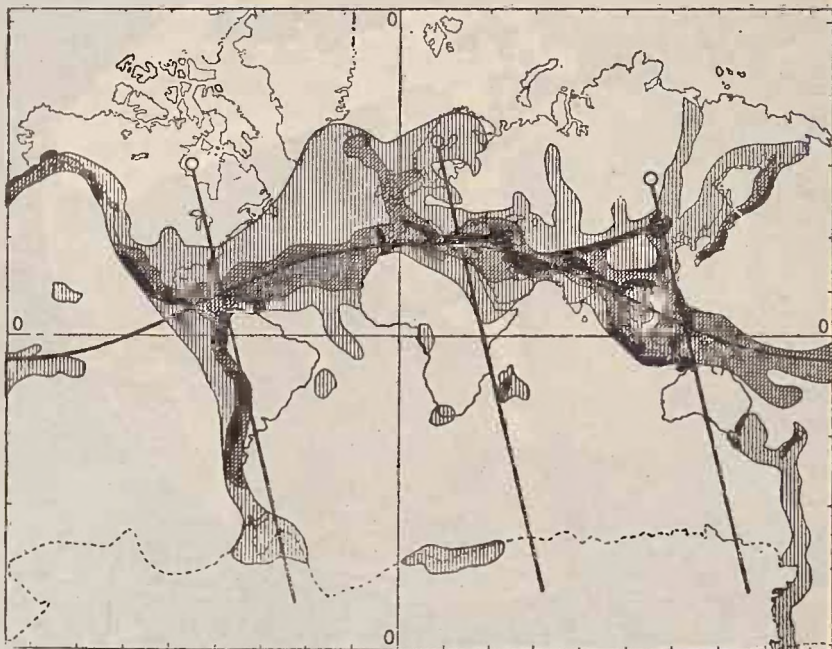
(Din cauza micșorării ia formă piramidala, cu 4 fețe și vârfuri).

fost mai largă și-a trebuit să se încrețească, în tocmai ca a unui balon ce se desumflă, deci a luat formă de tetraedru, adică de piramidă cu cele patru fețe, mai mult sau mai puțin, de opotrivă.

Dacă ne vom uita pe un glob artificial, care înfățișează Pământul, vom vedea că trei din fețele piramidei le fac Oceanul cel

Mare, Oceanul Atlantic și Marea Indiilor. Acestea sunt foarte adânci. In emisfera de Miază-noapte, mai la Miază-noapte de paralela 60, se află trei vârfuri alcătuite din păturile cele mai vechi ale coajei Pământului. Unul din acestea e în Canada, altul în părțile Mării Baltice și al treilea în Siberia, cu mijlocul nu departe de Irkutsk. Dela aceste vârfuri se întind ca niște muchi pân'la polul de Miază-zi. Călătoria lui Nansen către polul dela Miază-noapte ne-a aratat că Oceanul înghețat dela Nord e a patra față a piramidei; di'mpotrivă uscatul de la polul de Miază-zi (Sud) e al patrulea vârf.

In jurul acestor muchi și vârfuri neschimbate ale Pământului și foarte vechi, s'au alcătuit continentele (uscaturile). Iată câteva legi:

Partea neagră arată ținuturile vulcanice, cea mai puțin neagră ținuturile cari sufăr de cutremure. Sunt și cele trei muchi.

1. Fiecare față se încovoae la mijloc spre mijlocul Pământului, dând loc la adâncimile Oceanelor.

2. La marginile fețelor, adică pe lângă muchi, sunt apăsări din lature a coajei, cari o silesc să se ridice din jos în sus. Pe acolo se fac crepături.

3. Cu cât coaja s'a îngroșat mai mult, cu atâta mai mult coastele cari se coboară dela muchi spre mijlocul fețelor, au mai multă aplecare de-a se sminti din loc, scoborându-se mereu la părțile mai depărtate de muchi. In aceste părți vor fi cutremure dese. In timpul de când e Pământul s'au făcut

innălțături, lanțuri de munți, perpendiculare pe crepăturile mai vechi.

Arată cum materiile topite își vor face drum prin munți ca Anzii; iar în apropiere, unde păturile se prăbușesc mereu, găsim ținuturi cari sufăr mereu de cutremure.

Ne dă pe urmă harta ridicăturilor, care e și-a vulcanilor și harta ținuturilor cutremurate des, în apropierea crepăturilor și deci a lanțurilor de munți.

În harta cea di'ntăiu, se văd cele trei muchi și linia prăbușiturilor, cari fac ca un fel de brâu în jurul Pământului, o prăbușitură lungă pe care se află Marea Antilelor, Mediterana, Șesul Indiei și Marea Sondei. Pe lângă muchea americană vedem un șir neîntrerupt de vulcani; pe lângă a doua, sunt vul-

Ținuturile vulcanice și cele 3 muchi.

canii Islandei, cei stinși din Auvergne, cei din Sicilia și Africa resăriteană; pe lângă a treia, vedem vulcanii din insulele Curile, cei din Japonia, din insulele Sondei și din Zeelanda nouă. Aceste trei linii se împreună la polul Sud unde se află o mulțime de vulcani (Erebus, Terror).

Din pricină că Pământul mergeă micșorându-se, se invârtea tot mai răpede. Vârfurile din emisfera boreală, ca mai depărtate de centru au ramas în urmă, de aceea vedem cele trei muchi cărmite spre resărit. Deci Pământul s'a sucit și s'a făcut ruptura mediterană, pomenită mai sus. Neapărat că pe linia aceasta de ruptură vom găsi foarte mulți vulcani.

Harta a doua arată că ținuturile supuse la cutremure sunt mult mai întinse de cât cele cu vulcani, cum și trebuie să fie, după cele ce am spus.

Preotul Moreux crede c'a aflat mijloc de-a prevedea cutremurele și erupțiile vulcanice. Bine înțeles e vorba de cutremurele mari, căci, alt cum, Pământul tremură aproape fără înterupere.

Statistica arată că sunt mai dese cutremurele iarna de cât vara și anume de 3 $\frac{1}{2}$ ori, Apoi sunt mai multe noaptea de cât ziua și mai multe dimineața de cât seara. Cutremurele sunt legate cu furtunile electrice și magnetice ale Pământului; iar

Cum o să fie Europa după ce s'or prăbuși Franța, Anglia și parte din Rusia.

acestea, cu lucrarea Soarelui. De oare ce lucrarea Soarelui nu e mereu aceeași, ci în unsprezece ani trece printr'un maximum și un minimum și apoi începe din nou la fel, ar trebui să fie tot așa în privința cutremurelor și a erupțiilor vulcanice. Punând alături linia care ne arată creșter și scăderea lucrării Soarelui cu cea care ne arată erupțiile vulcanice, se vede că erupțiile sunt mai mari, când lucrarea Soarelui e mai mică și dimpotrivă. Cutremurele au altă lege: sunt mai numeroase când lucrarea Soarelui își schimbă felul, fie sporind, fie scăzând.

Pretinde c'a proorocit cutremurul din urmă. Mai spune că

vor merge scăzând pân în 1911 — 1912. Și că atunci vor începe cu tărie erupțiile vulcanice, căci vom fi într'un răstimp de lucrare foarte slabă a Soarelui.

La întrebarea : cum lucrează electricitatea Soarelui ?

Preotul Moreux crede că Soarele nu poate lucra prin căldură, căci, dela 16 metri în jos, nu se mai simte lucrarea acesteia. Din'impotrivă, lucrează prin electricitate ; căci Pământul e ca o butelie de Leyda, a cărei armatura de afară ar fi atmosfera, coaja ar fi sticla, iar partea topită sau fierbinte de de desupt în mare parte de fier, ar fi armătura din lăuntru. Demineața, zice el, când atmosfera e mai puțin încărcată cu electricitate, coaja se grămădește, se stringe, deci ușurează erupțiile vulcanice. Când electricitatea sporește, coaja se umflă și e timp prielnic cutremurelor.

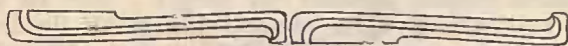
Se înțelege că părerile lui Moreux sunt departe de-a fi dovedite, dar e bine să vedem cum se caută pricinile ajutoare ale acestor întâmplări la cari suntem supuși.

Care e viitorul Pământului ?

El, plecând dela credința că Pământul e topit ori chiar gazos înlăuntru — părere greșită — prevede în viitor, când coaja va fi mai groasă, zguduiri și năvăliri de lavă vulcanică, uriașe.

Moreux crede că nenorocirile cele mai mari amenință pe Franția și Anglia, cât și partea de Miază-noapte-Apus a Rusiei. Dăm aci harta Europei viitoare, de pe care Anglia și Franția lipsesc, iar un lanț de munți leagă Alpii cu munții Scandinavici.

Dr. Lux.

Predică la Dumineea Floriilor.

Iar El răspunzând, a zis: zic vouă, că de vor tăcea aceștia, pietrele vor strigă.

(Luca. c. 19. v. 40).

Fraților,

Astăzi serbăm intrarea triumfală a lui Iisus în Ierusalim. Evreii aveau obiceiul ca în fiecare an în zi de paște să se adune cu toții în Ierusalim, și pentru a se putea găti, mulți veneau cu cincizeci zile înainte de paște; așa ca în timpul acela tot orașul era plin de străini, și când se lăți vestea de sosirea lui Iisus, tot poporul eși întru întâmpinarea lui. Unii așterneau vestminte pe cale și o presărau cu crângi verzi, alții cu foi de finic în mâni strigau: „Osana! Fiul lui David, binecuvântat este cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus“.

Fariseii văzând că poporul îi făcuseră primirea așa de frumoasă, tocmai cum se făcea împăraților când se întorceau dela războiu

cu biruință în împărăția lor, și fiindcă nu încetau de a striga cu glas mare cuvinte de laudă, au zis lui Iisus: „Învățătorule, ceartă-ți ucenicii tăi“. Iar El răspunzând a zis: „Zic vouă, că de vor tăcea aceștia, pietrele vor striga“.

Iată cuvinte dumnezeiești, iată puterea cea mare a cuvântului care a putut închide gurile celor vicleni, iată cuvinte la cari trebuie să ne oprim puțin spre a cugeta asupra lor, a le explica, a le păstra în inimă și a ne întări prin ele în lupta noastră cu diavolul, care ne astupă auzul și ne întunecă mintea, ca să nu înțelegem și să nu primim cuvinte mântuitoare. El a vrut să le spue prin aceasta că adevărul învățaturii lui nu poate fi tăgăduit de nimeni, că adevărul ideilor lui nu se poate închide, nu se poate zăvorî, nici străpunge cu baioneta. Că nici focul, nici zidurile închisorilor, nici săbiile soldaților, nici secura calăilor nu poate opri, nu poate omorî adevărul predicat de El.

Nici un chin de pe lume n'a putut înspăimânta și n'a putut închide gurile apostolilor la predicarea evangheliei. Unii au fost schingiuiți în mod îngrozitor, alții tăiați, aruncați în foc și în apă, închiși în temniță, spânzurați și chiar pe însuș învățătorul lor l-au răstignit, crezând că prin aceasta vor putea omorî și cuvântul lui; dar s'au înșelat—învățătura lui s'a lătit astăzi până la marginile pământului.

Predica lui, învățătura lui a dărâmat pe toți zcii la care se închină lumea până atunci. A dispărut boul Apis al Egiptenilor ca și Jupiter al Grecilor. Și astăzi dela o margine a lumii și până la cealaltă se serbează biruința lui asupra lumii păgâne.

„De vor tăcea aceștia, pietrele vor striga“, zise El fariseilor. Adică, dacă voi oameni care sunteți înzestrați de Dumnezeu cu minte, înțelegere, cu grai, nu vreți să mă înțelegeți și să-mi dați lauda, pietrele vă vor întrece, vor da glas și vor mări pe Dumnezeu.

Păsările în zori de zi își înalță rugăciune de mulțumire lui Dumnezeu prin cântare, animalele prin muget și oftat, și tu, care te numești om, stăpânul lumii, înzestrat cu atâtea daruri, rămâi nepăsător și rece, față de puterea cuvântului lui Dumnezeu, față de jertfa cea mare a mântuitorului; căci pentru tine, creștine, s'a smerit împăratul cerului și a luat chip de rob. Astăzi pentru tine a venit în Ierusalim spre munci și moartea rea, ca să te izbăvească de moartea de veci. A venit să-și verse sângele, ca pre tine să te răscumpere din robia iadului și a muncilor. Venit-a cu blândețe, ca să te apropie cu îndrăznire către dânsul. Și toate acestea pentru cine? Pentru noi păcătoșii, pentru noi nemulțumitorii, pentru noi îndărătnicii.

Apostolii și poporul, văzând atâtea minuni săvârșite de Iisus, n'au putut să stea cu inima impietrită, și să nu-i aducă laudă și mărire ca unui a-tot puternic. L-au văzut cum a deschis ochii unui orb de naștere, cum a vindecat pe paralyticul, care nu umblase timp de doisprezece ani, a scos pe dracul din cel lunatic,

a curățit zece bărbați de lepră, până a înviat și morții, precum pe fiica Hananienei și pe Lazăr mort de patru zile. Ei! fraților, puteau oare apostolii și poporul, acești marturi oculari la atâtea minuni, să stea în nepăsare, să nu-și arate simțirea lor către Dumnezeu? Nu. Tot așa și noi ascultând mărturisirile evangheliștilor, apostolilor și a altor sfinți părinți să strigăm ca poporul iudeu de altă dată: „Osanna! binecuvântat este Impăratul lui Israil cel ce vine întru numele Domnului!” dar să nu fim așa de slabi, așa de nestatornici ca poporul Iudeu, care cu câteva zile mai înainte îndemnat de dragoste către dânsul a strigat: „Osanna!...” și peste puțin, îndemnat de patima urei, a strigat: „Să se răstignească! să se răstignească!”.

Credința noastră să fie tare, neștrămutată, să nu-l răstignim și noi prin faptele noastre; căci mulți din noi se pocăesc, primind înăuntru lor pre Domnul și Mântuitorul nostru prin sfântă grije, și asemenea poporului Iudeu, peste două, trei zile îl răstignim prin călcarea poruncilor lui ca: uitare de Dumnezeu, nerespectarea lucrurilor sfinte, ură către aproapele, hoții, înșelătorii și alte fapte rele.

Noi, luând crucea lui Christos, primind învățătura lui, trebuie și să i urmăm în totul voei lui cei sfinte, să-i rămânem credincioși și statornici până la sfârșitul vieții noastre, că numai astfel ne vom învrednici de cereasca sa împărăție.

Păroh Simeon N. Morozov.
Zebil, jud. Tulcea.

Câteva primejdii sociale.

(Dintr'o conferință ținută la Ateneul din București, de d-nul dr. Botescu în seara de 26 Ianuarie 1909).

u cât într'un oraș sunt mai mulți câini turbați, cu atât și numărul persoanelor mușcate de ei, este mai mare; în București oamenii mușcați ajung la sute pe an.

Trebue să facem să piară câinii fără rost, izvorul turbării, pentru care de altfel este mai bine a muri de cât a trăi ca vaide ei, goniți și loviți din casă în casă de oameni, de copii, trăind din rămășițe, din ceea ce apucă, ici un ciolan, colo răsbește a mânca o bucată

de carne, un pui, un ou, etc., ce a scăpat de paza celor ce le posedă, urmând a fi schilodiți în bătai, atunci când sunt prinși. Da, este mai bine a fi stârpiți asemenea câini, pentru că ei fiind purtătorii turbării fac a suferi alți câini sau alte animale pe care le înbolnăvesc, mușcându-le, ba chinuesc chiar pe omul pe care îl mușcă, și care pe lângă că trebuie să urmeze tratamentul în contra turbării la Institutul Babeș săptămâni întregi, să-și piarză astfel timpul pe care l-ar fi putut întrebuința cu folos la muncă, trăește ceasuri, zile, luni și chiar ani cu frică că odată poate să turbeze. Muncit de această idee n'are somn, n'are odihnă, n'are liniște, își pierde rostul casei, al familiei.

S. P. A. s'a gândit încă că, dacă câinii rătăcitori sunt cauza turbării, apoi nu trebuie din acest fapt a socoti că aceste nenorocite animale, trebuie chinuite. Această societate a găsit mijlocul de a scurta aproape cu totul suferința lor, prinzându-i cu blândețe, nu cu arcanul ca vechii ingheri, îngrijindu-i și hrănindu-i omeneste până la moarte.

Moartea lor este ușoară, fără durere, redusă la o clipă.

Turbarea se arată de o potrivă și la câini ordinari, de curte, ca și la cei de lux. De aceea măsura pentru stârpirea câinilor vagabonzi, se aplică și asupra acestora din urmă, când ei rătăcesc prin oraș, forfot, a fără nici un rost.

Din cele zise, ori cine poate vedeă cum S. P. A., prin lupta ce duce în stârpirea câinilor vagabonzi, vine și în ajutorul omului, ferindu-l de turbare.

Dar nu-i numai atât, S. P. A. apără sănătatea orășenilor, și prin îndeplinirea serviciului ridicării cadavrelor animale din oraș.

Numărul acestor cadavre este foarte însemnat. Așă, numai de ale cailor se ridică pe fiecare an până la 900, în afară deci de acele de câini, de pisici, de paseri, etc.,

Este știut că sănătatea viețuitoarelor este foarte primejduită, dacă sunt cadavre în apropierea lor. Neîngroparea cadavrelor în timpul războaelor sau în vreme de mari epidemii ca acelea de ciumă, holeră, etc. întretine și propagă mai departe boale periculoase.

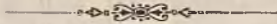
De altfel animalele însăși, par a pricepe influența vătămoare a cadavrelor asupra lor, și instinctiv fug de ele sau le depărtează de lângă ele. Așă, de pildă, vaca ar mânca

învelitoarele — cârpele, — în care a fost ținut vițelul la nașterea lui, pentru a nu putrezî și deci a infecta și îmbolnăvi vițelul. Cățeaua depărtează singură căței născuți morți sau onoriți de lângă cei vii, căutând chiar a-i acoperi cu pământ, a-i îngropă; furnicile transportă și îngroapă la oare care distanță de furnicar, cadavrele furnicilor moarte; albinele îndepărtează din stup cadavrele trântorilor sau ale lucrătoarelor.

Cadavrele animale sunt dar vătămătoare; lăsate să putrezească, ele strică văzduhul, murdăresc apele de băut și pământul, îmbolnăvind pe oameni, pe locuitorii din preajma lor.

S. P. A. ridicând cadavrele animale din oraș, ne ferește dar de o mulțime de neajunsuri. Cevă mai mult, conducătorii ei, chibzuiesc aducerea în oraș, din țări străine, a uneltelor pentru distrugerea cadavrelor animale în așa chip, în cât, după ele să rămâe oarecari produse, ca grăsime buñoară, care să se întrebuinteze la ungerea mașinelor, etc.

(Va urmă).

Pe ce căi să ne îndrumăm feciorii.

— Sfaturi pentru luminarea multora —

O LĂMURIRE.

Mitu Vechenti — omul cel mai gospodar din satul Negrești — și cel mai luminat la minte și de toate înțelegător și-a trimes pe Bucur, feciorul lui, la școlile cele mari, la școala domnească din Iași. . .

Și apoi după alte chibzuiiri, după o gândire mai sănătoasă, l-a dat în școala de meserii.

Din când în când îi trimete câte o carte feciorului drag, căruia îi dă sfaturi înțelepte, îl povățuește de bine, îl îndreaptă pe calea unei munci neîncetate și cinstită și îl crește — cu toate că e departe de el — în trăniclele și minunatele obiceiuri strămoșești și în sfânta credință a bunului Dumnezeu. Incepem a publică aceste scrisori.

Departe de casă.

. . . . «Acum ești departe de casa și satul nostru, — ești într'un oraș mare, mare de tot, unde e lume foarte multă, atât de multă, că dacă nu cunoști rostul drumurilor, te rătăcești așa dintr'odată în el.

Dar, vezi tu acuma, cum îi dat fie-cărui om; tu ai avut minte pentru învățatură, și unde să te tri-

metem, dacă nu la oraș? Destul ai fost cinci ani-șori dearândul la dascălul Lică, dee-i Domnul să-nătatate! și ai învățat bine,..... însă acolo la școala ceea mare ai să afli tu alte lucruri mai de seamă ca pe aici.

Bucure, sfaturile mele și ale maică-tei or fi înlocuite cu cele ale dascălilor înțelepți de acolo..... și apoi și gazda la care stai, este o femeie bătrână, bună și care are multă pricepere; tu, tătutuțe, să nu eși din cuvintele lor, că apoi eși dintr'al meu.

În totdeauna grija ta să fie: ca să nu superi pe nimeni, fie cu graiul, fie cu fapta.

Iacă, îmi vine în minte un cântec bătrânesc, care sună cam ast-fel:

«Dulce-i glasul râului,
Și doinitul codrului,
Și cântatul cucului
Pe'nserat în săt la noi...

Cântecul l-ai auzit și tu din gura lui moș Zamfir care băteà drumul șezătorilor.

Știi meteahna lui: vine în pragul casei omului, unde este șezătoarea, îmbrăcat în minteanul lui mare supt care are ascunsă scripca, dă «bună seara» fețelor din casă, se așează într'un colț, și o leacă mai în urmă, după ce-l cinstește femeia de gazdă cu un cinzec de rachiu, își scoate scripca, își mai unge arcușul cu sacâz, și apoi prinde să cânte pe sârma subțire:

«Dulce-i glasul râului
Și doinitul codrului».

He-hei, tătucule, alta este viața de pe la noi, și alta este aceea în care trăești tu acuma; însă tu să rămâi tot așa, tot cum ai fost și în satul tău, la căsuța lui taică-tu și a ta.

Pe aici pe la noi, a prins a se îmbrumă câmpul și fiecare om se gândește la gospodăria de iarnă, cum să o treacă mai cu bine, și mai în frica lui Dumnezeu. Noi, ne-am umplut, știi, cele două hambare cu grâu și cu porumb, am măcinat și ne-am făcut făină, și așa... că om face și în ăst an o gospodărie bine-cuvântată de Domnul.

Mitu Vechenti citește o scrisoare dela fiul său.

Prin ogradă vine finu-tu Marin, și stă cu Ciobănele, câinele nostru; amândoi posaci și amărâți lucru mare. Se tot dă Marin, pe după dosul clăilor, — locul vostru de joacă, nu găsește nimic... și este așa... ca un ne-om, pentru că nu mai are cu cine să se joace, cu cine să se mai ducă la moara lui Buzdugan și să mai facă nebunii. Când mă vede prin ogradă, vine lângă mine și mă întreabă știi, așa... cu graiul pe jumătate: «da, ce vești mai ai, nașule, de pe la Bucuraș?»

— «Iacă bine și iar bine» îi spun eu, mângâindu-l pe față și trecându-i încetișor cu mâna prin părul moale ca mătasa porumbului. Mai stă lângă mine ce mai stă fără să mai spue ceva, se uită în jos și pe urmă se tot duce spre clăile cu fân — și stă cu Ciobănel acolo, până când hi-hiii... se culcă soarele pe după dealurile Ciuntului.

... Dar că, vezi tu acumă, apucă-te de carte, că dacă ai învățat bine, dascălii tăi au să-ți aducă laude și atunci cu tare multă voe bună când ai să vii acasă, ai să ne povestești lucruri de prin acel oraș; iar noi ne-om adună și mic și mare și te-om ascultă cu luare aminte.

Bucure tată, maică-ta șade în toate zilele dela toaca bisericii înainte, în poartă... și tot coase în arnici roșu și horbotează marginele năframelor... și când vreo surată vine din deal sau cine știe de unde, o întreabă:

— Da ce coși, leică Paraschivo, cu atâta zor?

— Iacă niște năframe pentru Bucur al maicăi.

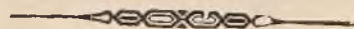
— Ba zău, că ce mai face? Ce mai face?

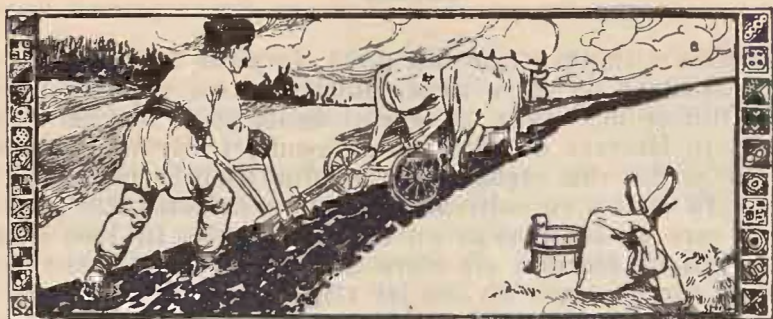
... Și apoi se așează amândouă pe scăunelul dela poartă și se pun la vorbă dela toacă gura ca la niște melițe... Tot de copilul ei «ce este departe la învățătură» grăește maică-ta, până când seara se lasă pe nesimțite peste căsuțele satului. Și surata pleacă mulțămită, își face semnul crucii și spune așa... în șoaptă: «să-i deo Dumnezeu noroc»...

Iar acum, tătușule, cu sănătate și cu voe bună.

Mitu-Vechenti.

D. Ionescu-Morel.

Cum se lucrează pe Domeniul Coroanei.

Se știe că Administrația Domeniului Coroanei caută cu sârguință să îndrumeze pe săteni spre o cultură mai îngrijită și intensivă a pământului.

Această Administrație se străduiește de asemenea să introducă printre locuitori noi plante și noi mijloace de câștig.

Pentru a da o idee de ce s'a făcut în această privință, poate servi ca pildă Domeniul Coroanei Gherghița din Județul Prahova, care are o suprafață de 5.197 Hectare, dintre care 1688 Hectare pădure.

Acest Domeniu care numără 1489 capi de familie cu 7590 de suflete, așezați în 12 sate, neavând decât 2600 Hectare cultivabile, n'ar fi putut susține desigur existența unei populațiuni atât de dese, dacă nu s'ar fi interesat să schimbe sistemul rudimentar și să introducă între săteni cultura intensivă, atât pe puținul pământ ce au înșiși, cât și pe cel arendat sau lucrat pentru Domeniu.

Astfel, Agenții locali al Domeniului, după instrucțiunile Domnului Kalinderu, au introdus cultura sfeclei de zahăr și tutunul, iar pentru întreținerea vitelor s'au străduit ca fiecare locuitor să cultive un petec de pământ cu lucernă, borceag sau meu.

Rezultatele dobândite sunt din cele mai bune, după cum se poate vedea din cele următoare :

Sfecla de zahăr s'a introdus în anul 1905. S'au făcut și mai înainte încercări, dar a trebuit să vină anul 1904, cu cunoscuta lui lipsă de porumb pentru hrană și de nutreț pentru vite, pentruca locuitorii să se hotărască și să se apuce serios de lucru.

Învoiala cu care s'a început cultura sfeclei de zahăr a fost : *Domeniul* a dat terenul și sămânța și a făcut arăturile, semănatul, transportul recoltei la fabrică, iar *locuitorii* au executat lucrările, care n'au cerut capital bănesc : prășit, rărit, scosul și transportul sfeclelor la gară.

Recolta s'a împărțit pe din două. În anul 1905 s'au cultivat 5 Hectare de către 40 locuitori, care au câștigat, partea lor din muncă și din beneficiul de lei 2351. În 1906 s'au cultivat 16 Hectare de către 80 de locuitori, cărora le-a venit, partea lor din câștigul net și din osebite munci Lei 8309,45. În 1907 s'au cultivat 25 Hectare de către 120 de locuitori, care au câștigat la un loc Lei 7995,50. În 1908 s'au cultivat 54 de Hectare de către 264 de locuitori, care au avut un venit, partea lor, de lei 17908,95.

În privința anilor 1907 și 1908 se observă că n'au fost tocmai favorabili sfeclilor de zahăr din cauza secetei.

Tutunul s'a introdus de curând și numai în comunele Gherghița și Meri-Petchi care n'au putut cultiva sfecla de zahăr, din cauza depărtării lor de gara Crivina. Afară de aceasta, *Gherghița* e locuită mai mult de târgoveți, fiind pe vremuri chiar reședință domnească, iar mahalaua zisă a târgului un renumit centru comercial. Cu timpul târgul decăzând, parte din negustori și meseriași s'au mutat și au rămas numai cei legați locului de familie sau de alte nevoi. Aceștia au regresat încetul cu încetul, căci negoțul și meseriile nu le-a mai rentat și nu s'au ocupat nici de agricultură cu dinadinsul. Cea mai mare parte și au înstrăinat chiar pământul, așa că sosise ceasul când trebuiau redeştepți și îndreptați la cultura pământului. Pentru a-i apropia cât mai mult de agricultură, s'a ales tutunul care e o cultură frumoasă, ușoară, și nu cere capital bănesc, ci muncă și grije mare.

În anul dintâiu, 1907, Domeniul Coroanei a dat dela sine terenul trebuincios. În anul al doilea numărul cultivatorilor a crescut foarte mult. Se poate vedea chiar că grădinile care erau odată populate de bălării, sunt acum tot atâtea frumoase plantațiuni de tutun.

Cultura tutunului în mod intensiv, făcută de săteni cu membrii familiei lor, e rentabilă, dă câștig și nu lasă să se piardă în zadar timpul prețios din toamnă, dela sfârșitul culesului celorlalte plante.

În ce privește rezultatele bănești obținute de locuitori care au cultivat tutun, acestea sunt următoarele:

În 1907 s'au cultivat 71 Hectare de către 230 săteni, cărora le-a revenit la un loc, din muncă și din câștigul realizat, 40611,05.

În 1908 s'au cultivat 128 Hectare de către 344 locuitori care au câștigat din munca depusă și venitul net 89359 lei.

Pentru 1909 au cerut și alte sate voia să cultive tutun.

Dar, treptat cu promovarea și ocrotirea muncii individuale Administrația Domeniului Coroanei, s'a interesat și de *grădinile de legume* în tovărășie, dând locuitorilor terenul necesar pe malurile râurilor Prahova și Ialomița.

Până acum sunt:

Grădina din Suduți, de 10 Hectare cu 16 tovarăși. În 1908 s'au vândut legume de 14.236 lei. Cheltuelile, în care intră și cele de instalare, fiind de 8504 lei, a rezultat 5732 lei venit net.

Grădina din Gherghița, pe o suprafață de 8 $\frac{1}{2}$ Hectare, cu 13 tovarăși, a dat în 1908 numai 1876 lei 20 bani venit net, fiind în anul prim și așezată pe un islaz.

Grădina din Balta-Doamnei s'a înființat în 1906 pe o suprafață de 10 Hectare. În anul 1908 a avut 13 tovarăși și a dat 7000 lei venit net.

Toate grădinile sunt exploatate de săteni români care au învățat cultura legumelor dela străini, iar acum se instruesc între ei.

Pentru bunul mers al grădinilor, pe lângă d-nii Invățători, cari au fost în fruntea multor din ele ca tovarăși, s'au interesat mult Agenții Domeniului Coroanei, care împlinind instrucțiunile d-lui Kalinderu, le-au vizitat foarte des, dând cuvenitele povețe.

Afară de grădinile amintite mai sus, a mai funcționat una în Belciug, care n'a dat însă rezultate apreciable din cauza lipsei de apă.

Intr'adevăr apa e o condiție principală a grădinelor de legume. De aceea Administrația Domeniului Coroanei a însărcinat pe d-l Profesor Murgoci să facă studii pentru găsirea apei artesiane. D-sa a fost la Gherghița în anul trecut și în urma cercetărilor ce a făcut, a găsit apa necesară.

În anul viitor, dacă va fi rodnic, putându-se face puțuri în cât mai multe părți pe moșie, se va da un nou avânt grădinilor de zarzavat. Cu timpul se intenționează chiar înființarea uneia sau mai multor fabrici de conserve.

Dar până atunci, se mai poate spune că de când se caută moșia în regie, locuitorii au început să cultive cartofi, leguminoase pentru hrana lor. De asemenea în, cânepă și alte plante industriale.

Pe Domeniul Gherghița sunt și două bănci populare, care progresează din zi în zi. Locuitorii fac și depun bucurosi economiile lor pentru a le întrebuiți apoi la cumpărarea de pământuri și altele.

S'a făcut și încercarea de a luă din sătenii locali și a-stabili ca muncitori pe alte Domenii. N'a căzut, dar nici n'a izbutit de ajuns, de oarece e știut cât de mult țin țărani noștri la vetrele lor.

E de sperat însă că se va izbuti și în această privință spre binele sătenilor din localitate și îndemnul altora.

CRONICA

CUM S'A SERBAT SEMICENTENARUL UNIRII

în diferite orașe ale țării.

Constanța.

În ajun retragere cu torțe. La cercul militar cuvântarea *Ma-iorului Jitianu*.

La 24 dim. *Te-Deum* la Catedrală. Defilarea trupelor.

2 p. m. Sala Elpis, serbare școlară: cuvântarea d-lui *G. Ionescu*, inspector școlar; recitări; coruri; piesa «Unirea Principatelor».

4 p. m. serbare la Regimentul 34.

Seara în sala Elpis serbarea funcționarilor publici: cuvântarea d-lui *Țimiraș*, perceptor; coruri; recitări. Acestea au fost executate parte de corul societății funcționarilor, parte de elevele unei școale particulare.

Tulcea.

23 seara: retragere cu torțe.

24 dim. *Te-Deum*. Defilare în fața monumentului lui Mircea. Cuvântarea unui elev din liceu.

3 p. m. sala Alvazian, festival; cuvântări d-l *Timuș*, profesor, d-na *Mascani*, profesoară; recitări; coruri; danțuri.

25: serbări școlare la diferite școli.

La No. 1 de băeți cuvântarea d-nei *Poenaru*; coruri; recitări.

Cernavodă.

Dim. *Te-Deum*. Defilarea trupelor.

3 p. m. serbare populară într'un pavilion al Regimentului 35 de infanterie: cuvântări ale *Preotului Țincoca* și a d-lui *Niculescu*, institutor.

Seara retragere cu torțe.

Sulina.

Dim. *Te-Deum* la Catedrală. Revista companiei de marină. *Căp. Popovici* ține o cuvântare soldaților.

Defilarea școlilor, corporațiilor și soldaților.

2 p. m. în sala teatrului Carmen-Sylva, serbare: *Gh. Dimitriu*, institutor, conferință; cântece; „Moș Ion Roată și Unirea”; coruri școlare.

CORPURILE LEGIUITOARE

SENATUL.— În ședințele dela 9, 10 și 11 Martie se urmează discuția generală a proiectului de lege pentru reforma sino-

dală. Vorbesc I. P. S. Mitropolit al Moldovei, d. N. Economu, I. P. S. Mitropolit Primat, d. C. C. Arion, d. Spiru Haret, ministrul Cultelor; apoi se votează luarea în considerație a proiectului și se trece la discuție pe articole. Această discuție ocupă restul ședinței dela 11 Martie și cea dela 12 Martie. Votul în total se dă la începutul ședinței dela 13 Martie, fiind 59 glasuri pentru și 12 contra.

În aceeași ședință se discută proiectul de lege, pentru *acordarea drepturilor politice Dobrogenilor*. Vorbesc d-nii *C. Nacu, raportorul, Al. Bădărău, I. I. Brătianu, ministrul de interne, C. C. Arion, N. Xenopol, ș.a.* Proiectul în total se votează la începutul ședinței următoare, cu 62 bile albe, fiind contra 1.

Tot în ședința dela 14 Martie începe discuția proiectului de lege, votat de Camera, *pentru reorganizarea magistraturii*.

După ce d. *Al. Constantinescu* dă citire raportului comitetului delegaților, vorbește d. *N. Xenopol*.

CAMERA.— În ședința dela 9 Martie se discută și se votează un proiect de lege prezentat de d. *Al. Djuvara*, ministrul comerțului, relativ la *exploatarea stațiunilor balneare ale Statului*.

Se propune ca de acum înainte să se constituie pentru exploatarea fiecărei stațiuni balneare a Statului, o societate pe acțiuni, din cari o parte vor fi luate de stat și o parte de particulari. Particularii vor da bani în schimbul acțiunilor, iar statul va da toate izvoarele, terenurile și construcțiunile. Numai Românii vor putea să cumpere acțiuni. Societățile se vor administra de consilii de administrație cu membri parte numiți de guvern, parte aleși de acționari. Societățile vor trebui să facă cu banii depuși de acționari îmbunătățiri și transformări ale stațiunilor balneare.

După ce d. dr. *G. Stoicescu*, raportor, dă citire raportului comitetului delegaților, proiectul se ia în considerație, fără să ceară nimeni cuvântul. Apoi se discută pe articole și se votează în total cu 62 bile albe din 63 votanți.

Camera votează apoi o serie de credite suplimentare cerute de diferite ministere.

La 10 Martie Camera ia în discuție proiectul de lege prezentat de ministrul agriculturii *pentru arendarea moșiilor statului la asociațiuni țărănești*.

D. I. G. Duca, raportorul, citește raportul comitetului delegaților, care arată că, dintre măsurile de îmbunătățire a soartei țăranilor pe cari le-a prevăzut manifestul regal din 1907, aceasta este singura care n'a fost încă adusă la îndeplinire. Proiectul ce se aduce acum stabilește că moșiile Statului, ale Cassei Școalelor, ale Cassei Bisericii, ale județelor, comunelor și așezămintelor de binefacere, de acum înainte sau se vor căuta în regie sau se vor arenda la asociațiuni țărănești.

Regia, mai ales pentru moșiile statului, va fi o excepțiune; în deobște, moșiile se vor arenda și pentru ca să nu se ridice

prețurile prea mult la licitație și să nu poată țărani să plătească, s'a admis a se face arendarea prin bună învoială.

Proiectul de lege face și un pas mai departe, precum zice raportul :

«Dar prin arendarea moșiilor asociațiunilor țărănești se tămăduie numai o parte a răului, mai rămâne de tămăduit și a doua parte. Trebuie Statul, instituțiunile și așezămintele să dea ele pilda rolului social al unui mare proprietar. Nu se putea ca Statul, instituțiunile și așezămintele să se mulțumească, ca în trecut, a arenda proprietățile lor fără ca să indice anume norme de cultură cari să fie totdeauna și spre binele imobilului și spre binele populațiunii. În această direcțiune, Statul, instituțiunile și așezămintele aveau de îndeplinit un rol educator, care este cea dintâiu și cea mai înaltă din chemările unui proprietar constient de menirea lui socială și de influența ce poate s'o exercite asupra dezvoltării economice a unui popor.

«Ca să satisfacă și această serie de cerințe, proiectul prevede ca atât Statul și instituțiunile, cât și așezămintele de binefacere și de cultură națională, să fie obligate a întocmi un fel de plan economic pentru fiecare moșie în parte și să prevadă în toate contractele condițiuni de rotațiune, de cultură sistematică și totdeauna să urmărească de aproape aducerea la îndeplinire a tuturor acestor condițiuni».

În discuția generală au vorbit d-nii: *Iulian Vrăbiescu, N. Fleva, I. G. Duca, Tache Ionescu și Anton Carp*, ministrul agriculturii; apoi s'a votat luarea în considerație a proiectului.

Discuția pe articole s'a făcut în ședința dela 11 Martie, iar legea în total s'a votat la 12 Martie cu 78 voturi din 79 votanți.

Ședința dela 13 Martie a fost ocupată de interpelarea d-lui *N. Iorga* despre scumpetea hârtiei fabricată în țară. A luat cuvântul și d. *Radu Porumbaru*; a răspuns d-l *Al. Djuvara* ministru de comerț și industrie.

La 14 Martie d. *C. Petraru* dezvoltă interpelarea sa cu privire la despăgubirea proprietarilor cari au suferit din cauza răscuștelor țărănești. Răspunde d. *E. Costinescu* ministrul finanțelor.

În aceeași ședință se discută și se votează proiectul de lege pentru organizarea ministerului finanțelor. După această lege, vor fi în administrația centrală a Ministerului serviciile următoare: Cabinetul ministrului, secretariatul, taxele de timbru, pensiile, contribuțiile și fondul comunal, vămile, cassieria centrală, comptabilitatea, statistica, inspectoratul, contenciosul, comisarii guvernului pe lângă diferite credite. De Ministerul de Finanțe mai țin: regia monopolurilor statului, creditul agricol și viticol, cassa centrală a băncilor populare, cassa de depuneri.

Apoi vine rândul proiectului pentru modificarea legii pensiilor.

Aniversarea proclamării regatului.

În ziua de 14 Martie s'a serbat printr'un *Te-Deum* la Mitropolie împlinirea a 28 de ani dela proclamarea regatului. Au fost de față Miniștrii, funcționarii superiori, ofițeri superiori. Serbări naționale la toate regimentele.

Inspecțiile A. S. R. Principelui Ferdinand.

A. S. R. Principele Ferdinand a inspectat în zilele de 10, 11, 12 și 13 Martie, trupele de cavalerie din Iași, Bârlad, Brăila și Craiova. Peste tot a fost primit cu mare însuflețire de cetățeni.

Boala Doamnei Elena.

Starea sănătății Doamnei Elena este tot rea.

Societatea „Progresul silvic“.

Societatea „Progresul silvic“ a ținut la 14 curent prima conferință din acest an în localul A-ției Domeniului Coroanei. Au asistat multe persoane cari se interesează de silvicultură cum și numeroși membri ai societății și mai mulți elevi ai școlii de silvicultură dela Brănești.

Ședința s'a deschis la ora 9 de către d-l președinte Ion Kalinderu, care salutând pe cei prezenți a arătat că societatea „Progresul silvic“ a făcut totdeauna tot ce a putut pentru progresul silviculturii naționale. Astfel a dat Ministerului Agriculturii și Domeniilor avizul ei asupra diferitelor chestiuni de ordin silvic care l-au preocupat. Amintește între acestea proiectul de lege al codului silvic depus zilele acestea în Adunarea deputaților și trecând la mersul general al societății spune că acesta trebuie măsurat după munca ce i-a închinat fiecare din membri.

Pentru înviorarea și sporirea puterii de viață a societății d-sa face un călduros apel la membri, amintindu-le că înălțarea silviculturii implică și îmbunătățirea situației silvicultorilor și că, nici una nici alta nu se poate dobândi fără unire, fără o societate puternică care să concentreze aspirațiunile întregului corp și să lupte pentru realizarea lor.

Societatea există. E întemeiată de aproape un sfert de veac de cei mai bătrâni dintre membrii ei și de unii cari au trecut la cele de veci, dar cari au lăsat amintirea unei dragoste neștirbite pentru armonie și a unei activități călăuzită numai de binele silviculturii.

Evocând însuflețirea ce a stăpânit înființarea societății, d-l Kalinderu spune că progresul ei e progresul membrilor, și trece apoi la analizarea conferințelor din acest an.

La urmă dă cuvântul d-lui prof. Nicolae Iacobescu spre a desvoltă conferința sa despre: *Inimiciei pădurilor în afară de om.*

În introducerea conferențiarul spune că a ținut la acest subiect, pentru că a observat stricăciuni cauzate de niște noi paraziți cari amenință tot mai mult pădurile, prin deprecierea lemnului de lucru ca și a celui de foc.

Expune cari sunt acești paraziți și cum se încuibă, și arată nu numai mijloacele de combaterea lor ci și de luptă pentru regenerarea pădurilor, pentru conservarea lor ca pe unul din bunurile cele mai prețioase ale țării noastre. Alte popoare sunt chiar alarmate de proporția luată de despăduriri, cum sunt Statele Unite ale Americii, al căror președinte a dat nu de mult o circulară pentru convocarea unei conferințe internaționale în vederea conservării acestor bunuri naturale.

În chip firesc arată apoi ce trebuie să se facă la noi de către Stat, de către particulari, ca și de către silvicultori.

Conferința d-lui Iacobescu a fost primită cu aplauze.

A 2-a conferință se va ține sâmbăta viitoare de către d-l silvicultor șef Ion Guguianu, despre: *Insemnătatea regiunii forestiere „Valea Nișcovului“ din jud. Buzău.*

După analiza ce a făcut d-l președinte în cuvântarea sa, conferința d-lui Guguianu va fi asemenea de mare interes, căci va trata regiunea Văii Nișcovului, atât din punct de vedere silvic, cât și din punct de vedere economic, ca una care e situată în vecinătatea unor județe de câmp și poate aduce multe fotoase locuitorilor.

Serbarea liceului „Lazăr“.

Liceul «Lazăr» din București, care a implinit 49 de ani de când s'a întemeiat, a serbat această dată Sâmbăta 14 Martie. O cuvântare a unui

prof. *Lolliot*, despre educație, concert, jocuri gimnastice a format programul acestei frumoase serbări

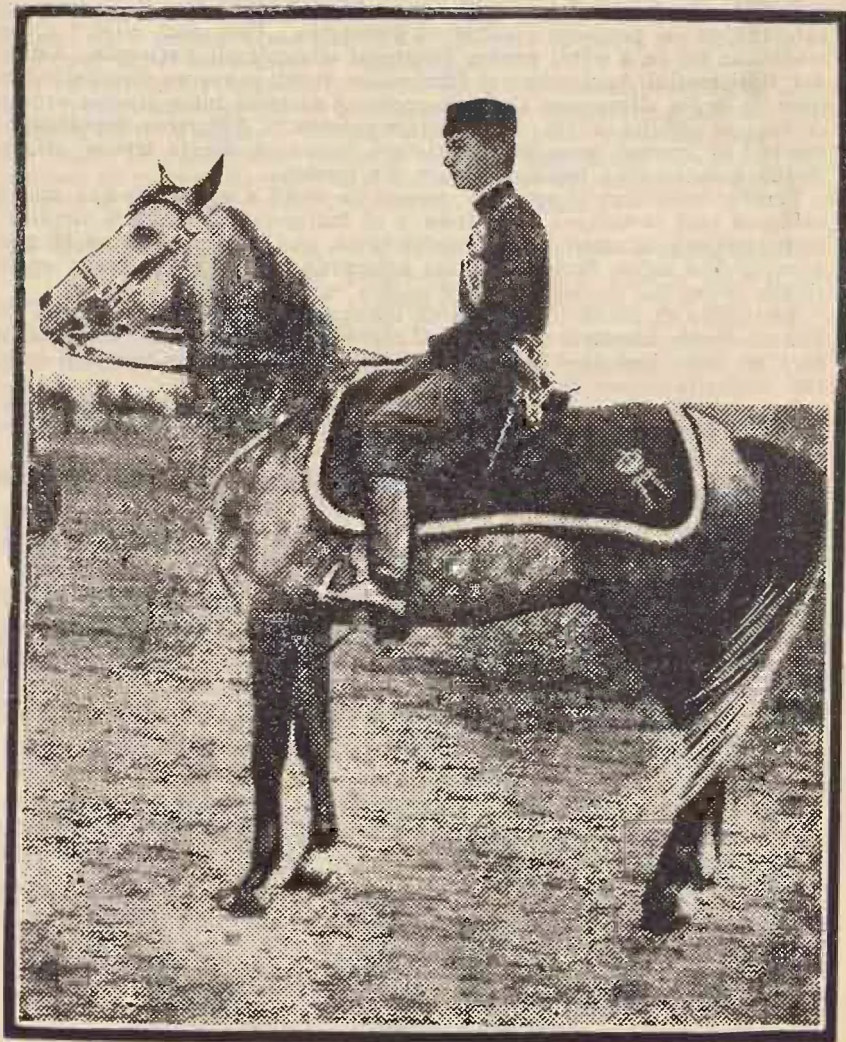
Inundațiile din țară.

Din Huși vine știre că apele Prutului s'au retras. Din județul Dâmbovița însă știrile sunt rele. Mai multe râuri au trecut peste maluri și au stricat șosele, au înecat chiar sate întregi.

La Iași apele se retrăsese, dar în zilele din urmă începuse iar a se umflă.

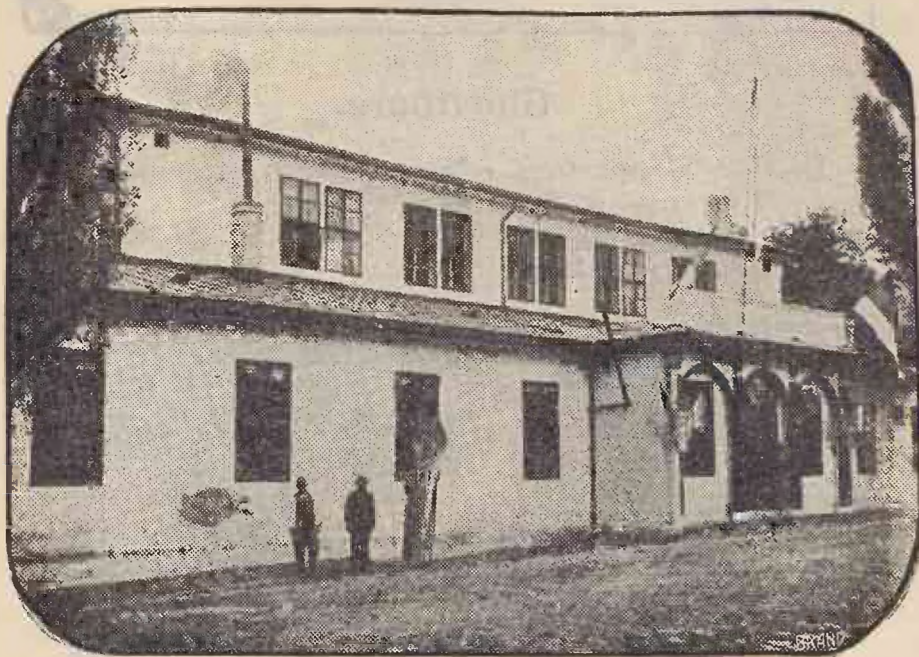
Evenimentele din Serbia și conflictul cu Austria.

Știrile cari sosesc din Serbia sunt în deobște rele. Se pare că e mare fierbere. Prințul George, moștenitorul Tronului, care ar fi un înfocat

Prințul George al Serbiei.

partizan al războiului, ar fi renunțat la drepturile sale la moștenire. Conflictul cu Austria este tot staționar: au fost momente când războiul

Palatul Suceiței.

(Camera deputaților din Belgrad).

se credea foarte apropiat; zilele din urmă a adus oarecare liniște, căci Anglia ar fi intervenit la Viena ca să găsească un chip de înțelegere.

Intâmplările din Persia.

Luptele continuă. Revoluționarii au pierdut într'o ciocnire peste 150 de oameni.

Cărți primite la redacție.

A apărut în „Biblioteca pentru toți” No. 420: „VĂDUVA”. Comedie de *Renato Simoni* tradusă din dialectul Venețian de *Ale xandrescu-Dorna*. PREȚUL 30° BANI.

No. 440 coprinzând: **VECHIUL HEIDELBERG.**

Celebra piesă în cinci acte a lui Förster, jucată pe toate scenele din lume și reprezentată și la Teatrul Național din București, sub titlul de „Heidelbergul de aită dată”.

Ghicitoare.

De ce s'a suit fata asta pe scaun, și țipă, și i-a
căzut lumânarea din mână?..

A văzut un șoarece.

Unde o fi? Căutați l.

„STEAU A“

Societatea «*Steaua*» are de scop « luoră pentru întinderea învățaturii în popor, prin tipărirea și răspândirea de scrieri și publicații morale, patriotice și de folos practic, și pentru împiedecarea, prin toate mijloacele legiuite, a răspândirii de scrieri și publicații imorale, sau cu tendințe contrarii statului și ideii naționale române.

Cotizația este de cel puțin *doi lei* pe an, iar pentru învățători, preoți rurali și săteni, de cel puțin *un leu* pe an. Fie-care membru este îndatorat ca, în cel d'întăiu an după primirea sa, să facă a se primi în Societate cel puțin alți doi membri noi.

Cererile de înscriere, însoțite de cotizația pe un an, se pot adresa d-lui *Spiru C. Haret*, strada Verde, București.

Comitetul: *Președinte*, Ioan Kalinderu, *Membbru al Academiei Române*.—*Vice-președinte*, Sava Somănescu, *mare proprietar, fost senator*.—*Administrator și casier*, Spiru C. Haret, *Ministru, profesor universitar*.—*Secretar*, Const. Banu, *profesor secundar, fost inspector școlar*.—*Membrii*: Petre Gârboviceanu, *Administrator al Casei Sf. Biserici Autocefale Ortodoxe Române, profesor la Seminarul Central și director al Șc. Normale a Societății pentru învățătura poporului român*; I. Dimitrescu Procopie, *senator, fost Primar al Capitalei*; M. Vlădescu, *fost Ministru, profesor universitar*; Cristu S. Negoescu, *fost administrator al Casei Școalelor, profesor secundar*; Pompiliu Eliade, *profesor universitar*.—*Cenzori* Const. Alimăneșteanu, *inginer de mine*; *Preotul econom* Const. Inosen, *profesor secundar*; Const. Alexandrescu, *institutor*.

Membri înscriși și cotizațiunile plătitte (urmare).

Pretorian (Loco), 2 lei; A. Bârsan (Loco), 2 lei; Ion I. Negoescu (Loco), 2 lei; Chr. Staicovici (Loco), 2 lei; Nedescifrabil (Loco), 2 lei; St. Ionescu (Loco), 2 lei; D. Furnică (Loco), 2 lei; C. Fischer (Loco), 2 lei; Eugen Poru (Loco), 2 lei; Petru Ionescu (Loco), 2 lei; A. Stoeneșcu (Loco), 2 lei; A. Pandele (Loco), 2 lei; Bistrițeanu Ion (R.-Sărat), 2 lei; Șerbănescu Chr. (R.-Sărat), 2 lei; Tisescu Nicolae (R.-Rărat), 2 lei; Rașcanu Gh. (R.-Sărat), 2 lei; Pop. Vintilă (R.-Sărat), 2 lei; Mateescu Ion (R.-Sărat), 2 lei; Grigorescu Vasile (R.-Sărat), 2 lei; Radescu D. Mihai (R.-Sărat), 2 lei; Bercea T. Adam (S.-Sărat), 2 lei; Căp. C. Brațig (R.-Sărat), 2 lei; Lt. V. Butaș (R.-Sărat), 2 lei; Sb.-Lt. C. Dumitrescu (R.-Sărat), 2 lei; Sb.-Lt. Coșoreanu R.-Sărat), 2 lei; Victor Chircorasiu (R.-Sărat), 2 lei; Ștefan Corbeanu (R.-Sărat), 2 lei; Diacon Șerb. Popescu (R.-Rărat), 2 lei; Gh. Simionescu (Loco), 2 lei; Mircea (Loco), 2 lei; M. Dancov (Loco), 5 lei; R. Varemberg (Loco), 1 leu; D. Davidovici (Loco), 1 leu; Toma Dobrescu (Loco) 3 lei; Dr. Cyru Iliescu (Loco), 3 lei; I. P. Meși (Loco), 2 lei; Liceul Sf. Gheorghe (Loco) 5 lei; Mauriciu F. Lazăr (Loco), 5 lei; A. Burgareanu (Loco) 5 lei; Veintraule (Loco), 2 lei; M. Kalinderu (Loco), 10 lei; Ioan M. Matei (Loco), 3 lei; Aurelia I. Angelescu (Loco) 2 lei; V. Florinescu (Loco), 2 lei; Ilie N. Ionescu (Loco), 2 lei; Pr. M. Popescu (Loco), 2 lei; N. Romanu (Bacău), 4 lei; Nicolai I. Bibiri (Bacău), 2 lei; Preotul Gruia Gâsteni (Bacău), 1 leu; Aneta M. Savel (Bacău), 2 lei; Elisabeta Stoicescu (Loco), 3 lei; Elena Petrescu (Loco), 2 lei; Maria Melisianu (Loco), 2 lei; Maria P. Angelescu (Loco), 2 lei; Victoria I. Theodor (Loco), 2 lei.

Numărul membrilor înscriși în cursul anului 1908 este de 2.750, iar veniturile societății, tot în acest timp, sunt de 14.813 lei.

(Va urma în numărul viitor).

„VICTORIA“

Societate anonimă de asigurări generale și reasigurări

IN BUCUREȘTI

— Direcțiunea Generală: 10, Strada Doamnei 10 —

CAPITAL STATUTAR LEI 5.000.000

INTAIA EMISIUNE LEI 1.000.000

Primul vărsământ Lei 300.000

SOCIETATEA ASIGURĂ:

- a) contra pagubelor cauzate de Incendiu și Explozie, precum și în contra Tempestei și Ciclonului;
- b) asigurări asupra Vieții și Rentei viagere;
- c) contra pagubelor de Transport maritim, fluvial și terestru;
- d) contra pagubelor cauzate de Grindină la cereale și vii;
- e) contra accidentelor corporale și a consecințelor răspunderii civile;
- f) contra pagubelor provenite din Mortalitatea vitelor;
- g) contra spargerii oglinzilor, geamurilor și firmelor de cristal, etc.

Societatea «VICTORIA» asigură în mod gratuit clădirile în construcțiune până la punerea acoperișului, iar informațiuni mai detaliate a se cere Direcțiunii societății.

Reprezentanța generală București, str. Karagheorghievici, 3.